

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:
Egy évre 160; fél évre 80; negyed évre 45 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztési órák mindennap d. u. 3—5 óráig.

Követendő példát

mutatott a csiksomlyói vendiákok találkozója alkalmával a Gyergyói Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság, mely intézet nemes elhatározással egy jelentősebb összegű alapítványt tett a csikszeredai róm. kath. főgimnázium szegénysorsu tanulói részére.

Mi, csikiak értékelhetjük leginkább az alapítvány létesítését, mert mi tudjuk legjobban, hogy a négy-százestendőös multa visszatekintő főgimnáziumból szárnyrakelt sok értékes és nagytehetségű ifju legjava különböző alapítványok és stipendiumokból végezte tanulmányait.

Sokan még az egyetemi éveken is alapítványi támogatásban részesültek s csak így volt lehetséges, hogy tanulmányaikat bevégezve, később nagy szolgálatot tehessenek fajuk és a társadalom javára.

A műveltség és kultúra alapja az iskola. Azért féltő gonddal s bármily áldozatok árán is fenn kell tartanunk azokat.

A közelmúlt esztendő végzetes nagy áldozatokat kívántak iskoláinktól. Elsősorban elértéktelenedtek a meglévő alapítványi tőkék, majd a szerencsétlenül megalkotott iskola-törvények s később az agrárreform intézkedései támadták meg iskoláink vagyoni alapjait.

Csik székelysége minden idők viszonyosságai közepette értékelni tudta az iskola nagy jelentőségét s a számtalan török-tatár és német dúlás ellenére is a legnagyobb erőfeszítéssel sokszor óriási anyagi áldozatok árán, önerejéből újra építette a romokat. Ehhez egy szorgalmas, művelődni tudó nép és vezetőinek minden akadályt megküzdési tudó akarata volt szükséges.

A még sziporkázó üszkös romok felett újra és újra megjelenik a glóriás fejű Barát s a munka ismét megindul. A földig égett romokon a kultúra és haladás új bástyafalai emelkednek s a munka foly — a székely faj megingathatlan akaraterejével utjába állani semmi nem tud.

Nekünk is most újra a romokon kell építeni, a népek legnagyobb világháborújának kulturát romboló üszkei felett. Ősi iskolánk fenntartási alapjai indultak veszendőbe s azt a szellemi tőkét, anyagi támogatást, amit az ősi anyaintézetől vettünk, ma, amikor Őt nagy szükségben látjuk, kötelességünk visszatéríteni, hogy a munka tovább folyjon, hogy az emberi mű-

velődés, haladás fája tovább érlelje gyümölcseit.

A vendiákok szemében a meghatódottság könnyei csillantak fel. Onzetlen adakozásra nyult minden kéz: az Alma Maternek adósságot kell fizetni. Adósságot, melyből a jövő kulturális haladásának, székely fajunk továbbképzésének és nevelésének tőkéjét kell összekovácsolnunk.

Példát mutattak azok, akik áldozatot hoztak, akik elsőek voltak a szellemi tőke anyagi kamatainak törlesztésében, hogy a csiki intézmények és székelység megújuló lelkét követésre ösztönözve, a mai kor és igényeknek megfelelően biztosíthassák a ma még

tisztaságában nehezen megőrzött egyetlen kulturintézetet.

Végig söpört földünkön sok rontó vihar és Bukow vérzivatarra, de ebből csak a madéfalvi szárnyaló turul maradt, mely a székely élni akarást, tudást és dicsőséget szimbolizálja. Azt a mindig ébredő erőt, mely multat felejtve, sorsokat győz és jövőndőt épít mindnyájunk büszkeségére.

Ez a mindent legyőző erő nyújt reményt arra, hogy az őstől kapott csiksomlyói főgimnáziumot a romokból újra felépítve hagyassuk unokáinkra, melyben Istent, királyt, hazát és emberiséget egyformán szeretni tanul.

Haramiák a borszéki utvonalon.

Hegyek között. — Alku az utonállókka. — Az angol és angolfontok. — A haramiák nyomában. — Kelemenhavas titka. — Újra minden csendes.

Hegyek között.

Negyedikén, vasárnap, egy marosvásárhelyi uri társaság, névszerint Veida János és Precup Coriolan erdőmérnökök, valamint a Precup pap öccse, Precup Victor kolozsvári erdőigazgató bájos felesége és kis fia, meg néhány, a rokonsághoz tartozó nő autóbusszon Borszékra utazott.

Mivel Veidáéknak Ditróban és Tölgyesen dolgozunk volt, nem Maroshévíz felé vették utjukat. Délután fél nyolc óra tájban a hollósarki fűrésztelep és Borszék között, Borszék felől mintegy három kilométernyire előttük az uton két kocsit és egy autót pillantottak meg vesztegelni. Azt hitték, hogy szerencsétlenség érte az ismeretlen utasokat, akik megrekedtek a kétoldalról őserdő övezte elhagyatott területen s így közvetlen közelükben megállva, segítségükre akartak sietni. De mikor az ajtót kinyitották, szemben találták magukat egy csendőrházba öltözött emberrel, aki puskáját a társaságra irányozva, mozdulatlanságot parancsolt.

Nemvárt találkozás.

Veidáék hirtelenében még nem vették észre, hogy milyen csapdába kerültek. Nyugodtan kérdezték, hogy miért kell nekik csendben maradniok, mire a fegyveres álcсандőr kereken kijelentette: Azért, mert haramiák kezébe kerültek!

Mindjárt pénzt követeltek a más kifosztott kocsitól előkerült banditák úgy, hogy az autóbusszon ülőktől összesen hetvenezer lelt szedtek össze s tán még az ékszerekből is válogattak.

Közben az udvarias utonállók és kirándulók között barátságos színezetű beszélgetés fejlődött ki ugyannyira, hogy Veida és Precup Victor né legalább annyi pénz visszaadását kérték, amennyi a hazautazásra elegendő lesz,

amire a banditák vezére, egy marcona, civilruhás, késekkel és revolverekkel felszerelt alak, kétszeri unszólásra, 2—2 ezer lelt vissza is adott s hogy a kifosztottak még többet kértek, azt felelte: most már elég, fogjátok be a szájakatok.

Az egyik utonálló ezek után a soffőr gumitalpu cipőjét huzatta le, melynek fejébe 1000 lelt és egy rossz bakancsot adott. Mikor pedig már minden rendben volt, az autóbussz motorját akarták tönkre tenni, de a társaság azon ígéretére, hogy nem fognak a banditák nyomába menni, sértetlenül hagyták.

Az 1430-as számú Buic.

A másik autó, állítólag 1430-as számmal egy bukaresti Buic volt. Ebben a Hálókocsi-társaság főellenőre: egy angolul beszélő ur, egy szép asszony másik férfi, és valószínű a soffőr ült. Az angoltól mintegy nyolevanezer lelt értékű angolfontot és a platina cigarettatárcáját vették el, amelyet kérésére visszaadtak, mert azt hitték, hogy egy értéktelen nickel tárcá.

Aztán kényszerítették a soffőrt, hogy vigye őket Toplița-Románara, de mivel a soffőr az utat nem ismerte, egy gyermeket vettek magukhoz, aki vezesse őket és ott hagyva a kifosztott társaságot, illedelmes bucsu után elszárguldtak Toplița-Romána felé.

A haramiák nyomában

A kifosztott társaság éjjel 10 órakor érkezett Borszékra a Remény elé, ahol az ottlévőknek azonnal elmondták a hallatlan és pártját ritkító esetet.

Tizenegy óra táján, az elmondottakból tájékozódva, a Borszéken nyaraló Stefanescu hadseregbeli kapitány, dr. Barbul, volt dési főispán veje, dr. Hirsch fűrdőigazgató, a borszéki és tölgyesi csendőrmesterek néhány csendőrrrel együtt autóval, Toplița-Romána felé, a haramiák után indultak. Megálltak a köszvénybánya-

JANCSÓ és MIKLÓS cement, stokaturnád és kátránypapír
Gheorgheni—Gyergyószentmiklós. Főtér, Cziffra-féle ház. állandóan raktáron.
Telefon: 41.

nál, figyelmesen megvizsgálták minden rejtekhelyet, de az autónak és a rablónak csak hült helyüket találták.

Topliához közeledve aztán, a Vaila patak mellett, közel a Hősök sírjához az autót egy mocsaras talajba ragadva találták a sofförrel és a gyermekkel, de a rablók, mivel neszét vették a csendőrségnek, Kelemenhavasának vették utjukat és eltűntek a sűrűségben.

Az üldözők reggel 8 órakor érkeztek vissza Borszékre.

*

Előtte való nap kirabolták Csiky Reben-dics Ferenc hollósarki lakost, a kocsikon pedig Smilovits gyártulajdonost, akitől egy órát és 500 lei összes pénzét elvették.

Smilovitsal volt 5 hölgy, akik ékszerüket ajánlották fel a banditáknak, de az nem kellett, hanem 200—200 lejjel váltották meg a szaba-

dulását fejenként a hölgyeket az óvatos utonállók. Az utonállók, egyik verzió szerint, a trgovnai elszökött fegyverek közül valók.

*

Négy nap óta Borszék kiesett a telefon forgalomból, mert a rablók Toplița felől egy oszlopot kivágtak, Tölgyes felől pedig a vezetékeket rongálták szíjjel.

A kocsai és autóforgalom azonban már ötödikén, tehát másnap teljesen helyreállott. Keltözött csendőrszolgálatok cirkálnak az utak mentén úgy, hogy az utazás teljesen veszélytelen. Az idő felderült és így az ideai borszéki nyári szezon a legpompásabbnak ígérkezik. Napról-napra érkeznek fürdővendégek az ország minden részéből és külföldről is, hogy a megbecsülhetetlen borszéki levegő, borvíz és számtalan fürdőjének csodás erejében felüdüljenek, új kedvet nyerjenek az élet változó folyásához.

Károly volt trónörökös visszatér Romániába.

Romániában fog élni és szabad foglalkozást fog űzni

A Politika című lap tegnapi megjelent száma megbízható, sőt hivatalos forrásból nyert értesülés alapján közli, hogy Károly volt trónörökös és a királyi család között megindultak a tárgyalások a családi összeköttetés felvételére. A Politika szerint a király legközelebbi párisi

utja alkalmából találkozik fiával, aki sajnálatát fogja kifejezni a múlt eseményei felett s egyben kérni fogja, hogy Romániában szabad foglalkozást űzzön. A volt trónörökös ezidőszakra a párisi egyetem nyelvi és szépirodalmi fakultásán folytatja tanulmányait.

Véndiákok találkozója Csiksomlyón.

A Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. 50.000 lejes alapítványa.

Méreteiben nagyszabású és lélekemelő, részleteiben változatos, erkölcsi és anyagi szempontokból sikereiben gazdag öreg diák találkozó volt Csiksomlyón a régi, Csikszereében pedig folytatólagosan az új gimnáziumban. Julius 2-án már a reggeli órákban megkezdődött a felvonulás a Szt. Ferenc-rendi szerzetesek temploma előtti nagy térségre. Gyalog, kocsin autón és vasuton szakadatlanul érkeztek a vén és fiatal diákok s azok hozzátartozói. A tömeg a nagy térről, — hol a tribünöket még akkor is javában ácsolták, — átvonult a régi gimnázium udvarára. Ide hozták a Ferenc-rendi növendék szerzetesek az intézet régi híres lobogóját.

A hatalmas méretű lobogót, mely három rudon nyugszik, Tatár János, Antal Ferenc és ifj. Szakács Balázs viszik. Utánuk a mai fiatal diákok és fokozatosan mind korosabbak következnek, míg végre a menetet a 80 év körüliek zárják be.

A templomban az első beszédet Ambrus Dénes tartotta szónoki lendülettel, amely után kezdetét vette a szent mise.

Majd Györpál Domokos egykori főispán országgyűlési képviselő és kormánybiztos, diszmagyarban, az oltár közelében erre az alkalomra készített tölgylombok közt emelkedő emelvényről tartotta mélyseges gondolatokkal teljes beszédét.

A fényes segédlettel megtartott mise után volt a bevonulás a gimnázium csikszeredei új épületébe.

Már dél is elmúlt, mire a tömeg a tornaterem melletti szabad téren elhelyezkedett. Eljöttek Budapestről dr. Sándor László volt budapesti főkapitány, dr. Endes Miklós közigazgatási bíró, Köllönte László debreceni egyetemi questor, dr. Márton László szombathelyi főszolgabíró és mások.

A diszgyűlést Kassai Lajos kanonok, gimnáziumi igazgatónak az öreg diákokhoz intézett üdvözlése nyitotta meg. Utánna T. Nagy Imre egyik legöregebb diák nyitotta meg a diszgyűlést, annak hangsúlyozásával, hogy örömmel látja a tömeges és meleg érdeklődést.

Elsőnek dr. Boga Lajos tanár a diszgyűlés jegyzője olvasta fel gr. Mailáth Gusztáv erdélyi püspöknek az öregdiákokhoz intézett, igazán megleghangu levelét. A diszgyűlés táviratban fejezte ki hódolatát a püspök urnak. Bartalis Ágoston az iskola multját ismertette s ebből tudtuk meg, hogy azt a Ferenc-rendi szerzetesek alapí-

tották és tartották fenn a legujabb időkig. Török tatár, cseh háromszor pusztította el, de a Ferenc-rendiek buzgalkodása révén, kalákába járva ugyanannyiszor építették fel a csiki székekelyek. Már 1626-ból írott emlékeink vannak. És ha sok száz esztendő minden vihara közt nem sikerült Kelet hordáinak anyagilag, József császárnak és abszolút osztrák időknek nyelvileg tönkretenni, nem fog ez jövőben sem senkinek sikerülni. (Zugó taps, úgy van felkiáltások.)

Balázs András dr. statusi referens tolmácsolja a státus üdvözlését, úgy is, mint ennek az intézetnek 8 éven át volt tanulója. Kívánja hogy a székely kulturának ez az erős vára sokáig éljen és virágozzon. Antal Gábor II. osztályos tanuló tiszta értelmes beszédben tett fogadalmat a most tanuló ifjuság nevében arról, hogy hivek maradnak a tradíciókhoz. Darádics Félix dr. lelkesítő beszédében hívta fel öreg diák társait áldozatkészre egy takarékbetétkönyv felajánlásával.

Puskás István vezérigazgató a Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. nevében 50.000 lejjel nyitotta meg az adakozást, amely 3 asztalnál kezdődött meg.

A gimnázium épületében délben 400 terítékes közös-ebéd volt, mely alatt dr. László Dezső kamarai képviselő a királyra és a pápára, Endes Antal volt csendőrezredes a püspökre, Antal Áron tanár pedig az öreg diákokra mondtak felköszöntőt.

Este éjjelig tartó műsoros estély volt, amelyen a csikszeredei Dal- és Zeneegylet vegyeskara jól betanult, fegyelmezett előadott művészi darabokkal szerepelt. Albert Vilmos tanár nagyhatású prologusát Beethoven klasszikus szépségű triója váltotta fel Nagy István hegedűjén, dr. Boga Lajos mély hegedűjén és Sprencz Helén csellóján. Dr. Balázs András prelátus kanonok ünnepi beszédjében megemlékezett a gyermekkori diákevekről. A kedves és tartalmas beszéd ifjura és örege egyaránt nagy hatással volt. Imets Ákosné zongoraszámára nagy tetszést aratott. Igen kedves volt Antal Áronnak a somlyói diákéletből kiragadott egy napja Gábor János előadásában.

Csikszeredea kedvence a bécsi és más külföldi ének-iskolákban tanult Tauber Mária Verdi Rigolettójából Gilda nagy áriáját énekelte dr. Tauber Józsefné zongorakísérete mellett. Zsögön Zoltán tanárnak a szépirodalmi lapokban nem rég napvilágot látott: Egy vén diák dala című költeményét Sz. Cseh István szavalta. Ugy a költemény borongós hangulata, mint a szavaló

mély érzésű előadása, igen nagy hatással volt az öreg diákokra, kik között már a 90 es évekhez vannak közelebb a jelen voltak közt Rápolthy Ferenc, Baka János, Kovács Gergely, Ince Ignác és Péterffy József.

Elnémult a magyar szó a gyergyói kórházban.

Az utóbbi hetek egyik leghálásabb helyi érdekű témája, a kórház ismét beszéltet magáról. Ezuttal azzal kapcsolatban, hogy a betegápoló apácák után távozott onnan az utolsó magyar ember is, dr. Csiky János volt főorvos.

Most a magyarságot az egész intézetben két székely cselédeleány képviseli, akik azonban szintén már régen felmondtak, amivel úgy látszik, nem sikerült kölesönös meglepedésre szolgálniok a magát hatalmasnak képzelő Dr. Hociung urat.

Ezzel a ténnyel a kórház dezorganizációja teljessé lett téve. A modern sebészet módszerei helyett végérvényesen helyet foglalt a spiritusz, részben pohárba töltve és a beteg bőrére égetve, részben más alkalmazásban, de semmiesetre sem fertőtlenítésre használva, mert hát az még nem jutott el ide, minek is az, amikor nem tudom hány ezer évig anélkül is meg tudtak halni az emberek.

Egy kissé keserű a szájunkize ezután, amikor látjuk, hogy munkában töltött és eredménnyel zárt két év jutalma a törekvő magyar orvos részére az, hogy távozni kénytelen, ami csak formájában különbözik a kidobástól, de hát gondoljuk meg, ez nem egyedülálló eset Romániában, s azután azt is tekintetbe kell venni, hogy a felsőbb kultúrával rendelkező kiváló jelenlegi főorvosnak milyen kényelmetlen lehetett az őt akarata ellenére is állandóan kontrolláló alkalmatlan magyar jelenléte a szabad balcanizálásban és ami ugyancsak fontos, a szabad gazdálkodásban.

Most legalább nyugodtan cselekedhetik úgy, ahogyan neki tetszik, tehet azt, amit akar a kórház jelenlegi nagyhatalmu, de kevésbé szimpatikus, kinaibarát főorvosa, Ho-Ciung doktor ur hűségese adminisztrátorával, az alkoholtalalomellenes Mareulescu urral együtt...

Egy pofonnal több, amit a magyarság a megértés magasztos idején, ezerkilencszázhuszonhatban, a vele kartellben álló Averescukormány alatt kapott...

M.

A tg.-mureși Kereskedelmi és Iparkamara közleményei:

A Központi Kereskedelmi és Iparkamara interveniált a Pénzügyminiszternél, hogy azon 1926. április 1-e után vámraktárak és dokkba érkezett áruknál, melyek a vámtételek leszállítása reményében nem váltattak ki és otthagytak, a raktárdíj töröltessék. Azonban a Pénzügyminiszterium 154033—1926 sz. június 15-én kelt rendeletével ezt elutasította azon indoklással, hogy a raktárdíj nem oly magas, hogy az ezen áruk eladási lehetőségét befolyásolja. Viszont a hatvan napja ki nem váltott áruk utáni büntetési díjakat a súlyos és nagy mennyiségű áruknál annak 1/3 ára szállította le.

*

A Banque Française et Italienne Buenos-Aires-i fiókja megküldte a Kamarának Vámház szabályzatában beállott változásokról értesítést, melyen az ezen intézettel összeköttetésben álló importöröknek betekintésre rendelkezésre áll. A bank párisi központja (12 Rue Halevy) a Dél-Amerikába exportálni óhajtoknak szívesen ad információt minden kérdésben.

*

A Prágai őszi mintavásár augusztus 29-től szeptember 8-ig terjedő időben fog megtartatni.

*

Szeptember 1-től szeptember 15-ig Ljubljana-ban (Jugoszlávia) bor és gyümölcs kiállítás lesz, melynek meglátogatói vizumért csak 100 Leit kell fizessenek.

*

A giurgiu-i D. Anagnoste selyemfonó gyárban (Str. Buzesti No. 1.) nagy raktár áll rendelkezésünkre az érdekelt kereskedőknek, hol jutányosan vásárolhatnak be s ott selyemgubók is becsérélhetők.

*

A new-yorki román konzulátus értesítése szerint ott nagy kereslet van szármeárukban, ezért felhívja a Kamara az érdekelteket, hogy amennyiben oda exportálni óhajtanak, ebbeli szándékukat és szállítási feltételeiket jelentsék be a Kamarához.

HIREK.

Szerencsés utat.

Két jó barátunknak: Karácsony Zakinak és Gergely Zsombornak kívánunk sok szerencsét, akik 10-én, szombaton indulnak Itáliába.

Két magyar művészlelek, író és rajzoló megy álmokat színeezni, eget kékíteni a talián földre, amely, most legalább, sokunknak elérhető.

De ők mennek: Firenze, Róma, Nápoly, Velence, egy-egy kimeríthetetlen stáció az örök fényben fürdő óskultúra és szépség csodájából, melyet sem a por, sem a feledés nem temethet el mindörökké.

Szerencsés utat, kedves barátaim. Jó bort, szép asszonyt, pihenő hűs éjszakákat és annyi impressziót, mint a terhes asszony terhe áldással és szakadatlan csókos szeretettel.

— **Dr. Péterffy Lőrinc** tekerőpataki esperes-plebánost Mailáth püspök ur Ónagyméltósága a gyergyói esperesi kerület tanfelügyelőjévé nevezte ki. Méltóbb helyre, mint a dr. Péterffy Lőrinc kezeibe a gyergyói esperesi kerület tanfelügyelői megbízatás nem kerülhetett, akiben a papi méltóság, krisztusi elv, becsületes világi szemlélet, tudás és megértés egyaránt összpontosul. Gyergyó társadalma megbecsülve érzi magát azzal, hogy egyik legjobban szeretett népszerű papját ilyen nagyfontosságú megbízatás érte.

— **Házasság.** Dr. Makkay Domokos ügyvéd f. hó 3-án tartotta esküvőjét Léczfalvi Bitay Lili urleánnyal Kolozsvárt. Városunk új lakóját Makkayné nagyságos asszonyban örömmel üdvözljük és kívánjuk, hogy a mi székely fatornyos falucskánkban ép úgy találja magát, mint kincses Kolozsváron.

— **Sarlós-Boldogasszony** napján bucsuebén látta vendégül Gáspár János ujfalvi plebános Gyergyó kerületi papságát élén Szabó György apátplebánossal, aki fényes papisegédlettel misét celebrált. A bucsuebén több mélyen járó, nagyhatású felköszöntő hangzott el, mindegyiknek intenciója a katolikus érdekek buzgó istapolása s Gyergyó katolikus népének mikénti boldogulása volt.

— **Halálozás.** F. hó 6-án éjjeli 12 órakor Szathmáry Istvánné, 47 éves korában hirtelen elhunyt. Tetemét f. hó 8-án délután tették nyugalomra a dítói r. kath. temetőbe. Béke poraira.

— **Műkedvelői előadás.** A gyergyószentmiklósi fűrésztelepek iparosainak műkedvelő csoportja f. hó 10-én (szombaton) este, a Laurentzy színháztermébe, részben a Gy. M. T. E. sportcsapat felszerelésére, részben pedig a műkedvelő gárda továbbfejlesztésére színelőadást tart, amely alkalommal színre kerül a „Harang” című 3. felvonásos népszínmű Kazalinczy Antaltól Ávéd István rendezésében.

— **Az elsüllyedt vasútca.** Az óriási esőzések még a jókakarban lévő gyergyói utakat is sártengerbe süllyesztette. Annál inkább a vasutacát, mely az állandó nehéz forgalmat száraz időben, is alig bírta, mivel állami út lévén, annak csak az adójával voltak eddig a műszaki közegek elfoglalva. Mindenesetre, felhívjuk a városi tanács figyelmét, hogy a már tervbe vett burkolást minél hamarabb kezdje meg, mert máholnap sem autó sem bérkocsi, sem egyéb jármű nem lesz arra képes, hogy ezen az útvonalom végig haladhasson. Ha az állam nem segít, segítsen azon a város a legjobb belátása szerint. (Az eső elmúlt de az út javítása el nem maradhat.)

— **Orvosi hír.** Dr. Csiky János sebész-nőorvos kórházi állásáról lemondott. Ezentúl kizárólag Fő-téri rendelőjében rendel délelőtti 9-11, délután 3-5 óra között.

— **Dr. Ferenczi Balázs** helybeli lakos ügyvédjelölt a kolozsvári ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikerrel letette. Értesülésünk szerint nevezett új ügyvéd szintén városunkban fogja irodáját megnyitani.

— **Az alfalvi községi tanács,** mely még a liberális kormány alatt választott meg, fellebbzés útján más tagokból álló tanáccsal eszeréltetett ki. A miniszteriumban azonban az első lista névsora lett elfogadva, akiktől Cotta Salamon főszolgabíró az esküt be is vette, de akik egyhangulag kijelentették, hogy bírót és állandó választmányt nem választanak, mivel egy falu, mint saját ohajuk az, hogy Minier Gábor volt alfalvi jegyző legyen a bíró, aki nincs benne az első listában.

— **Leszállították a színházak vigalmi adóját.** A Monitorul Oficial nemrég megjelent száma közli a vigalmi adóról szóló törvény módosítását, mely többek között rendkívül érdekli az erdélyi kisebbségi színházakat is. A törvény két részre osztja a vigalmi adó tárgyát képező előadásokat és pedig művészi tárgyú és egyszerű szórakozást nyújtó előadásokra. Az előbbiek, melyhez a hangversenyek, bérak, mozielőadások és látványos mutatványok tartoznak, huszonhat százalék, az utóbbi pedig harminckett százalék vigalmi adót fizetnek. Az állami és kormányhatósági engedéllyel működő színházak, melyek eddig tizenhat százalékos adót fizettek, ugyisintén a jótékony célú előadások is, tíz százalékos adó alá esnek. A kulturális célú és diákelőadások, valamint az elismert sportegyesületek mutatványai öt százalékos vigalmi adót tartoznak fizetni. Mindezen mutatványok és előadások részvételére kibocsátott ingyen- és tiszteletjegyek nem esnek adó alá.

— **A mezőgazdaság helyzete:** A vetések az állandó esőzések folytán megdültek. Az aratás ideje Erdélyszerte kitolódott. A kedvezőnek mutakozó termés kilátások 25%-al rosszabbodtak s ha tovább is állandó nedves időjárás lesz, a jó kilátások továbbra is csökkenni fognak. A szőlőkben fellépett a peronoszpóra. A védekezés ellene igen nehéz mert, az állandó nedves idő miatt a permet sem száradhat meg, azt az eső lemossa. A cukorrépa sok helyen sárgulni kezd. A kapásnövényeket az átázott talajban nem lehet megmivelni, noha helyenként csaknem előli azokat a gyom. Ilyen helyeken gyomlálással pótolják ideiglenesen a kapálást.

— **Nyugalmat, jólétet, tőkét** teremt magának népbiztosítási kötvény által, melyet „Az Anker” Ált. Román Biztosító Intézet Bukarest, Calea Victoriei 1. csekély havi 100 lei díj-fizetés után nyújt Önnek. Ha a sors kedvez Önnek, nem kell a kötvénye lejáratát bevárnia, hogy a 20.000 lei birtokába jusson, mert mielőtt a havi sorsolásokon kihúzzák az Ön kötvénye számát, azonnal pénze birtokába jut még akkor is, ha csak egyetlen részletet fizetett is be. A sorsolások minden hónapban az intézet székhelyén történnek. Főképviselet Gyergyószentmiklóson Rákóczi-u. 8. szám.

* **Petroleum és benzintelep városunkban.** Örömmel vettük a hírt, mely szerint városunkban agilitásáról ismert Jancsó és Miklós cég a vasut mellett egy petroleum- és benzintelepet létesít még e hó folyamán. Nagy előnye lesz ez úgy városunk, mint a vidék fogyasztóinak, de különösen a cséplőgép tulajdonosoknak a közelgő cséplési időnyre, kiknél az örökös benzinmizéria egy csapással megszűnik.

* **Eladó** 1 drb. tizedes mérleg 1000 kg. teherbírással a legjobb karban, 1 drb. Eszterházy homokfutó kocs, teljesen új. Értekezni a kiadóban.

Uránia-mozgó hirei.

F. hó 10-én, szombaton, a marosvásárhelyi diákok estélye miatt az előadás elmarad.

F. hó 11-én vasárnap

Elkésett levelek.

Gyönyörű dráma, főszerepben a német filmszínészet legjobbjai: Albert Bassermann, Bernhard Götze.

F. hó 14-én, szerdán és 15-én, csütörtökön

Néma vádló,

vagy egy ezerszívű kutya története.

Ennek a filmnek csak egy star szereplője van, s az kutya. Ez a kutya: a híres **Nagy Péter, Rin-Tin-Tin** mellett a legkitünőbb idomítása Chester Franklinnak. Am nem a dressura tökéletessége az, mely minket e filmnél leginkább megkap, hanem a kutya közös szenvedése az emberrel, szomorúsága, mely enyhíti gazdája fájdalmát, harcos kitartása gazdája mellett. E film mélyen megható bepillantást enged az állati lélek ismeretlen mélységeibe. Ha Jack London láthatta volna e filmet, nagy öröme telt volna benne.

Jön a „Bagdadi tolvaj.”

ALKATRÉSZEK

MC. CORMICK, DEERING, MASSEY-HARRIS ARATÓGÉPEKHEZ, MÁV. CSÉPLŐKHÖZ, FORD AUTÓKHOZ ÉS FORDSON TRAKTOROKHOZ

MANILLA

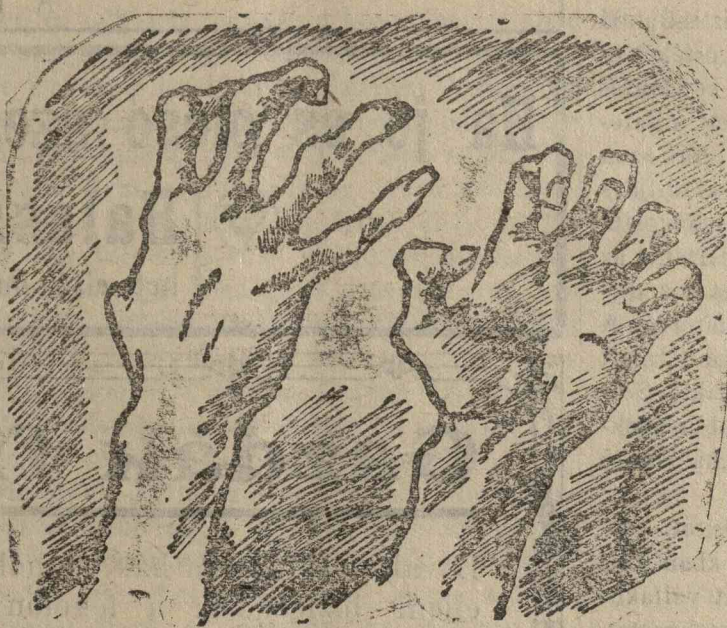
ÁLLANDÓAN RAKTÁRON.

BARTHA ÁRPÁD

GÉPOSZTÁLYA

5-5

SEPSISZENTGYÖRGY-SFT.GHEORGHE

A szervezetből belső uton ki. küszöbölve gyógyítható legjobban a köszvény és rheuma.

Prof. dr. Páter-féle köszvény- és rheuma-tea

oldja a vérben visszamaradt húgysavas sókat és ily módon gyorsan és alaposan minden köszvényes és rheumás fájdalmat végleg megszüntet.

Prof. dr. Páter-féle arterioszklerozis- tea

a legjobban bevált és teljesen ártalmatlan szer a véredényelmeszesedés megállítására és leküzdésére. Szabályozza a vérnyomást, elősegíti az emésztést, erősíti a szív működést, nyugodt álmot nyújt és tartós egészséget biztosít.

A Professzor dr. Páter-féle gyógyteák tekeres- és dobozesomagolásban vannak forgalomban. Csak rövidebb szükségletnél vegye a kis tekerescsomagolást, hosszabb használatnál mint előnyösebb, a dobozesomagolás ajánlatos (3 1/2-szeres tartalom, 20%-os ármegetakarítás).

A Prof. dr. Páter teák valamennyi gyógyszerertárban és drogueriában kaphatók. Ha beszerzése nehézségekbe ütközne, úgy forduljanak lerakatunkhoz:

Csillag gyógyszerertár Braşov, Hosszu-utca 14.

Kérjenek ingyen ismertető-könyvecskét.

Vezérképviselet: AMPHORA R. T., BRAŞOV.

GAZDÁK ROVATA.

Rovatvezető: Kertész Béla.

Az állatbiztosítás célja és jelentősége.

Az állattenyésztés kisgazdáink fővédelmi forrását képezvén, nem érdektelen a gazdára nézve az, hogy az állattenyésztéssel és állattartással járó kockázatot minden lehető eszközzel a minimumra redukálva, minél nagyobb jóvédelmet biztosítson magának.

Bármennyire rajta van a gazda szeme az állatain s bármilyen körültekintő és gondos ápolásban részesítse is azokat, igen gyakran ki van téve azon veszélyeknek, hogy feltűnő őrzött állatállománya máról holnapra megbetegszik s menthetetlenül elpusztul anélkül, hogy ideje és módja volna a gazdának a pusztulást megakadályozni.

De eltekintve a járványos betegségek által okozott károktól, kárt szenvedhet a gazda állataiban baleset, tűz, villámcsapás, vagy állatorvosi beavatkozás által is s ha ezen károk gyakrabban ismétlődnek, kérdés, vajjon módjában lesz-e elhullott állatait másokkal pótolni.

Ezek után tehát tisztán áll előttünk az állatbiztosítás célja s ahhoz bővebb magyarázat nem szükséges.

Biztosítsuk állatainkat azért, hogy kikerülhetetlen elhullás, vagy kényszerűvágás okozta károk esetén állataink értéke részünkre megtérítessék s hogy ezáltal módunkban legyen azokat másokkal pótolni, másrészt, hogy járványok esetén a teljes elpusztulásnak kitett marhaállományunkat gondos állatorvosi ápolás alá vetve, ne kelljen rettegnünk a pusztulás veszedelemétől.

Az állatbiztosítás kérdése tehát nem lehet közömbös egy állattartó gazdára sem, de a fogyasztó közönségre sem, mert a tömeges állatelpusztulás míg egyrészt pótolhatatlan veszteséget jelent az állattulajdonosokra, másrészt érzékenyen érinti a fogyasztó közönséget is, mert az állatok pusztulása rendszerint a hus és élelmiszerek drágulását is vonja maga után.

A biztosítás közvetlen eredménye az, hogy megóvja a gazdát az állatokba fektetett vagyonának a pusztulásától, de csökkenti a szándékosan, vagy gondatlanságból okozott károk számát is, mert a biztosított állatait gondosabban ápolja s törekedni fog, hogy a biztosításért fizetett összeg jobb és értékesebb állatok tenyésztése útján neki megtérüljön.

Az állatbiztosítás azonkívül fokozza a takarékosági hajlamot s emeli a gazda hitelképességét is.

Az állatbiztosítás lényege abban áll, hogy a gazda a biztosító társaságnak, vagy a társaság helyi képviselőjének bejelenti a biztosítandó állatának korát, nemét, kereskedelmi értékét és biztosításra ajánlott értékét, mely bejelentés alapján a biztosító intézet a bejelentett állatot állatorvossal megvizsgáltatja s ha azok egészségesek, a biztosítási kötvényt kiállítja s azt megfelelő díj lefizetése ellenében a biztosító félnek kiszolgáltatja. A biztosítás időtartama az állatok neme szerint öt évig terjedhet s a díjtételek is ehhez mérten lesznek megállapítva. A biztosítási díjak évenként előre fizetendők, mert a szerződés az első évben, csak a díjak lefizetésének napján lép életbe, míg a további években nemfizetés esetén a szerződés hatása 15 nap múlva felfüggesztetik.

A biztosítási díj 100 leies biztosított összeg után van megállapítva százalékokban s az állatok faja és foglalkoztatása szerint változik, mert a foglalkoztatás alakítja a kockázatot.

Tekintettel arra, hogy e díjak az egyes biztosító társaságoknál különböző mérték és elvek szerint vannak megállapítva, tájékoztatásul közöljük, hogy az állatbiztosítási díj az állatok fajtája és foglalkoztatása szerint a biztosításra ajánlott érték 2—8%-a között változik öt éves biztosítást véve alapul.

Az állatbiztosítás általános és részletes feltételei szintén eltérők az egyes biztosító intézeteknél s ezért azok itt részletesebben nem

közölhetők, de mindazok a gazdák, akik e kérdés iránt érdeklődéssel viseltetnek s állataikat biztosítani óhajtják, bővebb felvilágosításokért forduljanak e sorok írójához, Kertész Béla gazd. felügyelőhöz Gheorgheni, aki készséggel nyújt felvilágosításokat állatbiztosítási ügyekben.

Kiadó laptulajdonos: Puskás J. István.
Minden cikkért írója felel.

A legújabb felvételekben készült gyilkostói képes- lapok és albumok

Kahan és Patria könyvkereskedésekben kaphatók.

2—3 hétig üzembe volt

Ruston-Proctor 760 mm. angol cséplő,

8 verőlécczel 6 m hosszú gép párosítva, majdnem új benzin lokomobillal jótállás mellett eladó, külön-külön elválasztva is eladom, előnyös alkalmi vétel, kellő fedezet mellett kedvezményes fizetési feltételeket nyújtok. Továbbá olcsón eladó 1 drb. 6 HP Máv. és 1 drb. 6 HP Hoffher-Schranz gőzlokomobil.

Bartha Árpád

Géposztálya

Sft. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy

4—2

No. 549—926.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul perceptor conform art. 27 din legea de urmărire fac eunoseut, că în ziua de 24 Iulie a. c. la ora 9 se va vinde prin licitație la oficiul percepției din Gheorgheni 17850 klg. cereale. Prin urmare aceia cari vor voi a concura la licitație acestor cereale, se prezinte la locul indicat în ziua și ora fixată.

Se cere concurenților să depune mai întâi a garanție de 10% din valoarea cerealei.

Gheorgheni, la 6 Iulie 1926.

Perceptor
Illýs.

No. 549—926.

Árverési hirdetmény.

Alólirott adóhivatali főnök közhirre teszem, hogy az adóvégrehajtási törvény 27. §-a értelmében az adóhivatal helyiségében 1926. július 24-én d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen 17.850 klg. vegyes termény fog eladatni. Ennélfogva kérem azokat, kik az árverésen résztvenni óhajtának a megjelölt helyen és időben megjelenni sziveskedjenek.

Árverezni óhajtók az árverés megkezdése előtt 10% biztosítékot tartoznak letenni.

Gheorgheni, 1926. július 6-án.

Illýs

adóhiv. főnök.

Izzadó

tesirészekel

mint hónalj, felsőtest, lábak, stb. a leghatásosabban a minden tekintetben bevált

RAPIDOL

izzadás elleni szerrel kell kezelni. Ára üvegenként 45 lej. Kapható drogériákban és gyógyszerárakban.

Ha nem, úgy rendeljen családi csomagolásban három üveget utánvét mellett, ára 130.— lej. A szétküldés ebben az esetben teljesen díjtalanul és portómentesen történik, a belföld bármely postahivatalához,

Farmax Braşov, Postafiók 53 utján.

Vezérképviselő: AMPROD R.-I. Braşov.

„Az Anker“

Ált. Román Biztosító Társaság
Vezérképviselő Brassó.

Legelőnyösebb feltételek mellett köti élet, baleset, betörés, tűz és minden elemi csapásból keletkezett biztosításokat. :: Főképviselő: Gyergyószentmiklós Rákóczi-u. 8.

Hirdetések felvételnek.

Berecz Márton vasüzletében kapható:

mindenféle gazdasági cikk, épület és butorvasalás, ekék, csákányok, fejszék, kályhák és minden vas-szakmába vágó áruk. Állandó nagy raktárkészlet. A legolcsóbb napiárak.

Ha jó és olcsó szeszt akar, keresse fel a

Halász szesznagyraktárát,

hol első minőségű szeszt olcsóbb áron vásárolhat.

Gazdák figyelmébe!

Lovak, szarvasmarhák, juhok és sertések baleset vagy elhullás elleni biztosítását a legelőnyösebb feltételek mellett felveszi a

Belgo-Româna

biztosító és viszontbiztosító társaság esikmegyei vezérképviselője Gyergyószentmiklóson „Patria” könyvkereskedés helyiségében.

Alaptőke: 12,000.000 Lei. — Garantált tartalék és fedezeti alapok 600,000.000 frank.

Kockázat kizárva!

Nyomatott Kahan I. könyvnyomdájában Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.